het kenmerk 26.141806
Portefeuillehouder M.V. Weterings

Rijswijk

Beleidsthema
Cultuur en recreatie

De Raad

Doel raadsinformatiebrief
Informeren door college

Betreft Wensen en bedenkingen bij initiatiefvoorstel Toekomstbestendige koers voor Museum Rijswijk

Datum

De fracties van Beter voor Rijswijk en Rijswijks Belang hebben een initiatiefvoorstel ingediend, over een Toekomstbestendige koers voor Museum Rijswijk. Wij bedanken de indieners voor hun initiatief en waarderen hun inspanningen hiervoor. Conform artikel 40 tweede lid van het Reglement van Orde van uw raad, stellen wij u hierbij in kennis van onze wensen en bedenkingen met betrekking tot dit voorstel.

Aanleiding
In het coalitieakkoord 2026-2030 Duidelijkheid en daadkracht hebben wij specifiek aandacht besteed aan Museum Rijswijk. We hebben daarin afgesproken een onafhankelijk extern onderzoek uit te voeren, met als doel de toekomstbestendigheid en de maatschappelijke waarde van het museum te bepalen.
Dit volgt uit onze overtuiging dat de mate waarin wij het museum subsidiëren meer in verhouding moet staan tot de opbrengst. Tegelijkertijd hechten we aan nadere onderbouwing hiervoor en zorgvuldigheid in onze besluitvorming.

Initiatiefvoorstel
Het ingediende initiatiefvoorstel sluit bij dit voorgenomen onderzoek aan. Het geeft een einddatum voor het voorleggen van de uitkomsten aan uw raad en gaat in op het vervolg. Ook benoemt het wat volgens de indieners belangrijk is voor de toekomst van Museum Rijswijk. De insteek is de toekomstbestendigheid van het museum te versterken.

In relatie tot subsidies heeft uw raad de Algemene subsidieverordening Rijswijk 2020 (hierna: Asv) en het Beleidskader subsidies gemeente Rijswijk (hierna: Beleidskader) vastgesteld. In de Asv, te weten artikel 3, lid a, heeft uw raad de bevoegdheid tot het verlenen van subsidie opgedragen aan het college. In het Beleidskader staan, naast algemene toetsingscriteria, ook specifieke toetsingscriteria voor het beleidsdomein cultuur op basis van de Cultuurvisie. Binnen de begroting en bovengenoemde kaders vindt onze subsidieverstrekking plaats, waaronder die aan Museum Rijswijk. Meer (inhoudelijke) sturing kan plaatsvinden via aanpassing van deze kaders.

Het initiatiefvoorstel gaat echter niet over aanpassing van de kaders. Het voorstel moet dan ook gezien worden als een visie of ambitie die vanuit uw raad aan het museum wordt meegegeven.

Volgordelijkheid
Op dit moment zitten we in het voorbereidingstraject voor de opdrachtverstrekking tot het hierboven beschreven onderzoek. Resultaten die raadsbreed gewenst zijn proberen we daarin nog een plek te geven.

Het initiatiefvoorstel benoemt voor het college ook te nemen stappen volgend op het onderzoek. Het lijkt het echter passend en wenselijk eerst de uitkomsten ervan af te wachten. En op basis van de resultaten te bepalen wat de juiste vervolgstappen zijn en wanneer die in de tijd haalbaar zijn.

Toekomstbestendige koers Museum Rijswijk
De drie stappen voor toekomstbestendigheid uit het initiatiefvoorstel sluiten aan op de inhoud van onze gesprekken met Museum Rijswijk de afgelopen periode. En ook op de koers van de, per 1 juni 2025 aangetreden, directeur-bestuurder van het museum.

Die zet al in op een sterkere verbinding met de Rijswijkse samenleving. Er is een nieuwe invulling van de erfgoedfunctie, die de komende periode nog meer vorm krijgt. De bezoekersaantallen zijn, na de daling in 2024 en 2025, weer stijgende. Dit jaar hebben voorafgaand aan de start van de Papier Biënnale op 20 september jl. 17.000 mensen Museum Rijswijk bezocht. Dat is meer dan in heel 2025.

Ten aanzien van het versterken van de erfgoedfunctie, wordt in het voorstel aandacht geschonken aan hoe dat zou moeten. Door uw raad vastgestelde doelen (zoals het uit de Cultuurvisie bekend en meer zichtbaar maken van het lokale erfgoed bij de inwoners van de gemeente en de regio) en uitgangspunten (zoals samenwerking) vertalen wij richting gesubsidieerde organisaties. Op basis van haar ervaring en expertise is Museum Rijswijk in staat om invulling te geven hoe resultaten het beste bereikt kunnen worden; dus met welke activiteiten. We verstrekken hiervoor geen opdracht, maar stimuleren met subsidie haar activiteiten. Als het initiatiefvoorstel wordt aangenomen nemen wij de visie en wensen vanuit uw raad mee in onze gesprekken met het museum, met inachtneming van onze rol en bevoegdheid.

Het versterken van de erfgoedfunctie heeft ook een relatie met financiën. Op dit moment verkrijgt Museum Rijswijk haar externe inkomsten (exclusief de gemeentelijke subsidie) vooral uit het bezoek aan en de fondsen voor de tentoonstellingen beeldende kunst. Wij willen u meegeven dat het meer inzetten op erfgoed, binnen de huidige capaciteit en zoals voorgesteld, naar onze verwachting niet per se tot meer externe inkomsten dan wel de gewenste financiële onafhankelijkheid gaat leiden. Wij stellen voor om deze vraag in het externe onderzoek een plaats te geven.

Bij de stap over meer financiële onafhankelijkheid wordt ook het geleidelijk en zorgvuldig verminderen van de jaarlijkse subsidie benoemd. Tegelijkertijd is de insteek van het initiatiefvoorstel om de toekomstbestendigheid van het museum te versterken. Wij kunnen op dit moment niet bevestigen dat met afbouw van subsidie een levensvatbaar toekomstbestendig museum gerealiseerd kan worden. Het externe onderzoek kan op dit punt meer duidelijkheid bieden.

Een onderwerp waar het initiatiefvoorstel, in relatie tot toekomstbestendigheid, niet op in gaat is het onderhoud en de renovatie van het Tollenshuis en het nieuwere deel van Museum Rijswijk. Daar ligt voor het museum, als eigenaar van het pand, een vraagstuk voor de middellange termijn. Wij hebben u begin dit jaar geïnformeerd (RIB 26 023) dat volgens het vorig jaar opgestelde meerjarenonderhoudsplan de investering in totaal en voor de aankomende jaren zeer fors is. Dit vormt het inziens het grootste risico in het kader van de toekomstbestendigheid van het museum.

Tot besluit
Wij gaan eerdergenoemd onafhankelijk extern onderzoek uitvoeren, waarbij wij de richting van het initiatiefvoorstel meenemen. In het coalitieakkoord hebben wij afgesproken bij het onderzoek samen te werken met Museum Rijswijk. Dit sluit aan bij het proces van de afgelopen periode; daarnaast gaat het over hen en hebben zij ook veel kennis en ervaring.

Wij leggen uw raad de uitkomsten van het onderzoek vóór 1 juli 2027 voor. We hechten zeer aan een gefaseerde aanpak, waarbij op basis van de resultaten van het onderzoek het vervolgtraject wordt bepaald en daarbij wordt bekeken welke periode daarvoor nodig is.

Het college hoopt met deze wensen en bedenkingen een constructieve bijdrage te leveren aan de verdere bespreking van het voorstel in uw raad. Wij zijn vanzelfsprekend bereid nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
P.M. Schuit	H. Sahin

Bijlage(n): Geen